

UPUTSTVO ZA BODOVANJE MATURSKOG I STRUČNOG ISPITA, januar 2024. godine

1. Učenik/učenica* dobija **1 bod** ako je napisao: Tema teksta je najstarije drveće na svijetu./Divovi prirode i drugi slični odgovori koji se odnose na najstarije drveće na svijetu.
2. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

TVRDNJA	T/N	OBRAZLOŽENJE
Yakushima je pod zaštitom UNESCO-a jer se na njemu nalazi najstarije drvo na svijetu.	N	<i>Nije dokazana tačna starost drveta, tako da se ne može tvrditi da se na ostrvu Yakushima nalazi najstarije drvo na svijetu./Procjena starosti drveta na ostrvu je od 2000 do 5000 godina, pa se ne može sa sigurnošću utvrditi da li je najstarije drvo na svijetu./Najstarije drvo na svijetu je bor nazvan Metuzalem, ali mu se ne zna lokacija i drugi slični odgovori.</i>
Poznata je tačna lokacija najstarijeg drveta na svijetu.	N	<i>Nije poznata tačna lokacija najstarijeg drveta na svijetu kako bi se zaštitila od javnosti./Tačna lokacija najstarijeg drveta na svijetu je tajna i drugi slični odgovori.</i>
Stara maslina u Baru nije najstarija maslina na svijetu.	T	<i>Stara maslina u Baru nije najstarija maslina na svijetu, ali je najstarija u Evropi i drugi slični odgovori.</i>

Učenik dobija **1 bod** ako je tačno odgovorio i obrazložio dvije tvrdnje.

Učenik dobija **0 bodova** ako je obrazložio manje od dvije tvrdnje.

Napomena: Ukoliko učenik nije zaokružio ni T ni N, ali je iz obrazloženja jasno da li se misli na T ili N, dobija bodove ili bod.

Ukoliko je pogrešno zaokružio T ili N, dobija 0 bodova bez obzira na tačnost obrazloženja.

Ukoliko je tačno zaokružio T ili N, a nije obrazložio odgovor, dobija 0 bodova.

3. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *Patriarca da Floresta je poznata pod nazivom „Bijelo drvo“./Bijelo drvo*
4. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor, odnosno ako je prepisao ili parafrazirao obje rečenice u kojima se govori o predanjima: *U narodu inače postoji priča da maslina najviše plodova daje kada je ljudima najteže i Predanja bilježe i prokletstvo koje bi zadesilo svakog ko je pokušao da uništi ili posiječe ovu svetu biljku.*
5. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: *Zato što je bio svjestan njene vrijednosti./Zbog značaja koji je imala za narod tog mjesta. (i slični odgovori)*

*U daljem tekstu učenik

6. A) Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

svijet
ljepša
vremena
cvjetić

Učenik dobija **1 bod** za tri tačna odgovora.

Učenik dobija **0 bodova** za manje od tri tačna odgovora.

B) Zaokružen broj 4: i sl. (i slično) – **1 bod**

7. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačno sastavljeno i rastavljeno pisanje riječi: *usred, nažalost*

8. Učenik dobija 1 bod za potpuno tačan odgovor:

(U) narodu – *lokativ*
priča – *nominativ*
ljudima - *dativ*

9. Učenik dobija **1 bod** za potpuno tačan odgovor: pripovijetki, pripovijeci

10. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao da prefiksoid *retro* u obje riječi ima isto značenje: nazad/unazad/natrag/unatrag ili: U riječi *retrovizor* znači pogled unazad, a u riječi *retrospekcija* znači vraćanje na prošle događaje (*i slični odgovori*)

Napomena: Ukoliko učenik napiše da riječi imaju isto značenje, ali bez obrazloženja, dobija **0 bodova**.

11. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:

KNJIŽEVNI LIK	DOGAĐAJ KOJI JE U VEZI S MOSTOM
Fata Avdagina	bacila se s mosta na dan vjenčanja
Milan Glasinčanin	kocka se na ogradi mosta (<i>i slični odgovori</i>)
Salko Ćorkan	šeta po ogradi zaleđenog mosta
Gregor Fedun	zaljubljuje se u Jelenku koja prelazi most (<i>i slični odgovori</i>)

Učenik dobija **1 bod** ako je tačno upisao dva događaja.

Učenik dobija **0 bodova** ako je tačno upisao jedan događaj ili su upisani pogrešni događaji.

12. Učenik dobija **1 bod** za tri ili četiri tačna odgovora:

Antigona – tragička krivica
Čekajući Godoa – antijunak
Santa Maria della Salute – refren
Prokleta avlija – prstenasta kompozicija

Učenik dobija **0 bodova** za manje od tri tačna odgovora.

13. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Tiresija/Tiresije
14. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao, npr. Mudrac Tiresija ubjeđuje Kreonta da odustane od izvršenja kazne./Prorok Tiresija, kroz kojeg govore bogovi, obznanjuje krivicu i sramotu koju je Kreont svojom samovoljom donio i sebi i gradu, pa pod tim utiskom Kreont odlučuje da promijeni stav, ali je prekasno./Kreont se plaši božije kazne. (*i slični odgovori*)
15. Učenik dobija **2 boda** za potpuno tačan odgovor:
- Banović Strahinja – 1 bod*
Epika/epska poezija – **1 bod**
16. Zaokružen broj 1: *kulminaciji* – **1 bod**
17. A) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Banović Strahinja i Vlah-Alija
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Banović Strahinja želi da povрати svoju čast./Zbog poharanih dvora i otete žene. (*i slični odgovori*)
18. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Iguman Stefan smatra da vladika nema životno iskustvo./Vladika je emotivan./Nije dovoljno jak da se nosi sa životnim teškoćama. (*i slični odgovori*)
19. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: očevom duhu/duhu
20. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Zato što želi osvetu./Želi da se otkrije istina o njegovoj smrti... (*i slični odgovori*)
21. Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Nešto u društvu ne funkcioniše./Postoje problemi u sistemu. (*i slični odgovori*)
22. Zaokružen broj 3: renesansi – **1 bod**
23. A) Zaokružen broj 3: hiperbola – **1 bod**
- B) Učenik dobija **1 bod** ako je napisao: Deskripcija je u funkciji osvjetljavanja osjećanja i stanja lirskog subjekta./Opis prirode ima funkciju da nam predstavi pojačanu osjetljivost lirskog subjekta na draži prirode./Osjećanja lirskog subjekta su naglašena i osnažena doživljajem prirode. (*i slični odgovori*)

24. Uputstvo za bodovanje vijesti:
8 bodova

FORMA I SADRŽAJ TEKSTA 3 boda	JEZIK 3 boda	STIL 2 boda
<p>Svi podaci dati u uputstvu upotrijebljeni su i raspoređeni prema principima oblikovanja teksta. 3 boda</p> <p>Svi podaci su pravilno raspoređeni, ali nedostaje jedan podatak koji ne utiče na razumijevanje teksta, odnosno suštinski element koji ne narušava formu teksta. 2 boda</p> <p>Nedostaje više podataka, ali je tekst razumljiv. 1 bod</p> <p>Nije poštovana zadata forma ili je sadržina teksta nerazumljiva... 0 bodova</p>	<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane upotrebe</p> <ul style="list-style-type: none"> - interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...). <p>2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. izostavlja zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... <p>1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri suštinska ogrešenja o jezičku normu ili više njih (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta 2 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> - U tekstu postoje stilske greške (npr.: <ul style="list-style-type: none"> - ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/ nepravilno obraćanje i oslovljavanje/ upotreba pleonazama/ nedorečenost/navođenje suvišnih podataka...) <p>1 bod</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... <p>0 bodova</p>

	<p>sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječice LI, greške u pisanju negacija...).</p> <p>0 bodova</p>	
--	--	--

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj i formu teksta dobije 0 bodova, jezik i stil se ne ocjenjuju.

25. Uputstvo za bodovanje eseja:

1. Black Friday (Crni petak) – konzumerizam ili štednja

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljениh zahtjeva	<p>Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ukazivanje na porast popularnosti Crnog petka u savremenom društvu (1 bod) - iznošenje mišljenja o tome kako dan slavljenja kupovine utiče na društvo i koje su dobre ili loše strane takve kupovine (1 bod) - iznošenje mišljenja o tome da li je Crni petak odraz konzumerističkog društva ili ekonomske štednje. (1 bod) <p>Ukupno 3 boda</p>
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	<p>Kreiranje teksta uz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod) <p>Ukupno 4 boda</p>

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
<p>U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, <i>s...</i> (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“...). 2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrešenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i</p>	<p>Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda</p> <p>U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/ navođenje suvišnih podataka...). 1 bod</p> <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>	<p>Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod</p> <p>Neprilagođenost forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova</p>

rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce LI, greške u pisanju negacije...).		
0 bodova		

2. Kad besmisao postane smisao – Čekajući Godoa

Sadržaj – 7 bodova

Poštovanje postavljenih zahtjeva	Kreiranje teksta koji odgovara postavljenim zahtjevima: - tačno navođenje autora, književne vrste, teme, likova (1 bod) - ukazivanje na „besmislenost“ radnje (1 bod) - objašnjenje suštinskog značenja djela i njegovog smisla. (1 bod) Ukupno 3 boda
Kritičko mišljenje, upotreba podataka, argumentovanje i iznošenje sopstvenih stavova/misli/ideja...	Kreiranje teksta uz: - originalan/kreativan pristup temi (1 bod) - navođenje i obrazlaganje odgovarajućih primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - detaljnije obrazlaganje i povezivanje primjera/podataka u razvijanju teme (1 bod) - argumentovanje sopstvenih stavova. (1 bod) Ukupno 4 boda

Napomena: Ukoliko učenik na sadržaj eseja dobije 0 bodova, jezik i struktura teksta se ne ocjenjuju.

Jezik i struktura teksta – 6 bodova

JEZIK 3 boda	STIL 2 boda	GRAFIČKA FORMA TEKSTA 1 bod
U tekstu nema gramatičkih i pravopisnih grešaka. 3 boda	Rečenice su oblikovane, jasne i prilagođene i sadržaju i formi teksta. 2 boda	Prilagođavanje ukupne organizacije i grafičke forme teksta njegovoj logičnoj strukturi (jasno razdvaja uvod, razradu, zaključak, pasuse). 1 bod
Pravopisna i gramatička norma se uglavnom poštuju, a odstupa se od normom propisane - upotrebe interpunkcijskih znaka	U tekstu postoje stilske greške (npr.: ponavljanje riječi u istoj ili susjednim rečenicama/upotreba pleonazama/nedorečenost/	Neprikladnost forme teksta njegovoj logičnoj

<p>i/ili - pravilne upotrebe prijedloga <i>zbog</i> i <i>radi</i>, s... (npr. „u vezi nečega“ umjesto „u vezi s nečim“; „obzirom na“ umjesto „s obzirom na“ ...). 2 boda</p> <p>Pravopisna i gramatička norma se donekle poštuju, jer</p> <ul style="list-style-type: none"> - odstupa od dosljedne primjene ijekavskog i ekavskog izgovora - griješi u upotrebi interpunkcijskih znaka (npr. zarez kod vokativa, inverzije, umetnute rečenice...) <p>i/ili - griješi u upotrebi prijedloga... 1 bod</p> <p>U tekstu postoje tri ili više suštinskih ogrešenja o jezičku normu (nepravilna upotreba padežnih oblika, greške u pisanju velikog slova, nepoštovanje pravila o sastavljenom i rastavljenom pisanju riječi, greške u primjeni glasovnih promjena, greške u primjeni pravila kongruencije, greške u pisanju suglasnika J, greške u pisanju upitne rječce LI, greške u pisanju negacije...).</p> 0 bodova	<p>navođenje suvišnih podataka...).</p> 1 bod <p>Rečenice su neoblikovane, nejasne, nedovršene... 0 bodova</p>	<p>strukturi (izostaje razdvajanje uvoda, razrade, zaključka). 0 bodova</p>
---	---	--